

## ***ЕВРОПСКИ МАНИФЕСТО - МЛАДИ И СПОРТ***

Препорука бр. Р (95) 16 Комитета Министара земљама чланицама - МЛАДИ И СПОРТ

усвојили заменици министара 12. октобра 1995.

Савет Министара везано за примену члана 15.6 Статута Савета Европе,

Позивајући се на Конвенцију УН из 1989. о Правима деце и чланове 28, 29, и посебно 31, којима се признају права деце да учествују у играма и рекреацији адекватно узрасту детета и залаже за једнака права деце на спорт и рекреацију;

Савет Министара је усвојио Препоруке бр. Р (92 ) 13 и бр (92) 14 везано за Европску спортску повељу и посебно члан 5, изградња темеља, као и Кодекс о спортској етици који пружају специфична упутства за извођење физичких активности из спорта за младе;

Признајући важност равномерног развоја физичких и интелектуалних уметничких и моралних компоненти сваке личности;

Наглашавајући допринос који образовање може да има кроз спорт у циљу испуњења циљева Бечке декларације: социјалне интеграције, здравља, развоја карактера личности, схватању етике, поштовање околине, културне толеранције и међународне размене;

Позивајући се на Резолуцију Савета Министара (72) 30 о хигијени спортских капацитета и Препоруку бр. Р (87) 9 Еурофит тестова за проверу физичке способности младих у школском узрасту;

Верујући да свако друштво треба да обезбеди младима услове за бављење физичким активностима, које обезбеђује конструктивно коришћење слободног времена, али и помаже у решавању многих друштвених проблема као што су нетолеранција, бесциљност, насиље, алкохолизам, недозвољена употреба дроге, итд...;

Забринуте чињеницом да се физичком образовању и физичким активностима не посвећује довољна пажња нити су исти адекватно заступљени, што не омогућује физички развој деце ни постизање физичке равнотеже, као и чињеницом да млади који се не баве физичким активностима имају низак ниво физичке способности;

Одлучни у намери да се у свим земљама гради партнерство у оквиру кога ће се омогућити младима да се баве физичким активностима и да кроз спорт уче, изражавају се и развијају креативност;

Уважавајући учинак европских организација за младе и спорт и признајући јединствен и незаменљив допринос НВО спортских организација на обезбеђењу услова за бављење спорта.

Уважавајући Резолуцију Европског Манифеста млади и спорт која је усвојена на VIII Конференцији Министарског Савета Европе усвојеног у Лисабону 17–18. маја 1995.

Инсистирајући да се поштују наведени принципи из наведене Резолуције:

Препоручујемо да Владе држава чланица поштују принципе и идеје из наведеног Манифеста, који је додатак предлога, када дефинишу и имплементирају политику и активности из области спорта за младе.

Додатак  
**Европски Манифесто - млади и спорт**

Члан 1.

Циљ

1. Циљ овог Манифеста је усвајање политика којима ће се омогућити младима да развијају позитивне ставове према бављењу спортом и физичким активностима у складу са Европском спортском повељом и Европским етичким кодексом и тако створити основе за доживотно бављењем физичким активностима.

2. Друштво као целина, у сарадњи са свим партнерима, има обавезу да омогући младима да постигну овај циљ. Да би се то постигло:

2.1. Јавне власти и спортске организације треба да буду одговорне за обезбеђивање промоције и развоја политике спота за младе.

2.2. Јавне власти на свим нивоима су одговорне да обезбеде капацитете и одговарајуће мере кроз законску регулативу и финансијску подршку у циљу постизања наведених циљева.

Члан 2.

Дефиниције

1. У оквиру Европске повеље о спорту, спорт се дефинише као „сви облици физичке активности којима се кроз необавезно и организовано учествовање развијају физичке способности и ментално благостање, формирају друштвени односи или постижу резултати на такмичењима на свим нивоима“.

2. Појам спорта у овом Манифесту је базиран на идеалима хуманизма и толеранције, а то су и основне карактеристике Савета Европе. За младе физичка активност је природна форма кретања која подразумева изазов и уживање засновано на игри. За потребе овог Манифеста термин млади се односи на све који нису пунолетни по законима земаља чланица Савета Европе.

Члан 3.

Обим

1. Спорт у свим облицима треба да буде подједнако доступан свим младима без дискриминације, чиме ће се омогућити једнаке могућности дечаца и девојчицама, уз уважавање посебних потреба сваког старосног узраста.

2. Бављење спортом треба да има за циљ:

2.1. Развој менталних, социјалних и физичких квалитета.

2.2. Разумевање етичких вредности фер-плеја, дисциплине и правила.

2.3. Поштовање сопствене личности и других, укључујући и мањине.

2.4. Учење толеранцији и одговорности, нпр. организационе, као предуслов за живот у демократском друштву.

2.5. Учење самоконтроле, самопоштовања и развој самопостигнућа.

2.6. Развој здравог начина живота.

2.7. Свеукупно благостање младих је предуслов и примат (престиж, перформансе, комерцијална експлоатација), а то даље омогућава искоришћавања потенцијала младе личности, које је могуће уз балансирано ментално и физичко развијање.

Члан 4.

Основ: породице и школе

1. Дом и породица су основ социјализације деце и имају јединствену улогу и утицај на развој активног и здравог начина живота.

2. Школа има основни задатак да омогући здрав физички развој деце и развој спорта како би се омогућило равномерно физичко и интелектуално развијање. Спорт генерално доприноси већем квалитету школског система.

2.1. Сви млади треба да добију адекватно физичко образовање и стекну основне спортске вештине у оквиру редовног наставног програма или у оквиру ван наставних активности, чиме се омогућава свакодневно бављење физичким активностима.

2.2. Школе треба да обезбеде здраво и безбедно окружење за бављење физичким активностима.

2.3. Школе треба да одговоре на прихватљиве нове трендове у спорту, а када исти имају образовну вредност њихове могућности треба максимално омогућити.

## Члан 5.

### Предуслови за доживотно бављење спортом

1. Да би се обезбедило доживотно бављење физичким активностима и спортом неопходна је помоћ партнера и јавних власти којима би се обезбедило креирање партнерства ка остварењу тог циља.

2. Спортски клубови и спортске организације укључујући школе и школске клубове имају виталну улогу да обезбеде одговарајуће услове младима да повећају ниво својих способности било кроз редовне часове или такмичења и тако промовишу идеју доживотног бављења спортом.

3. Остале волонтерске или организације из заједнице обезбеђују додатна средства, а и указују на важност бављење спортом.

4. Комерцијалне организације могу такође да обезбеде додатне могућности за младе кроз различите активности које треба да буду комплементарне са статутарним и волонтерским секторима.

## Члан 6.

### Програми

1. Одговарајући добро избалансирани програми морају се спроводити, у оквиру којих ће се младима омогућити да се баве спортом и физичким активностима. Програми требају да имају за циљ физиолошки и ментални развој, уз стицање вештине и вредности.

2. Обим програма треба да буде такав да омогући задовољење потребе младих различитих старосних узраста и различитих способности.

3. Програми треба да омогуће размену младих кроз спорт.

## Члан 7.

### Лидерство

1. Квалификовани и стручни лидери, наставници и капитени треба да буду одговорни за све спортске активности унутар или ван школе, било на професионалној или волонтерској основи. Сви они, као и менаџери, треба да буду свесни сопствене одговорности и специфичних потреба младих.

2. Лидери треба да се опходе према младима са поштовањем, да им пренесу поруку толеранције и поштења, да их укључе у процес доношења одлука везаних за организацију њихових спортских активности и мотивишу младе да преузму улогу лидера.

3. Надлежне власти треба да предузму одговарајуће кораке како би наставници, капитени, лидери и менаџери добили адекватну обуку уз рад поред основних знања.

## Члан 8.

### Капацитети и опрема

1. Све школе треба да имају неопходну и одговарајућу опрему и капацитете за бављење физичким активностима и спортом.

2. Треба подстицати реципрочно и координирано коришћење спортских и градских капацитета отворених и затворених у циљу максималног коришћења јавних фондова и контаката.

3. Треба омогућити коришћење и приступ зеленим површинама и отвореним капацитетима како у градском тако и у сеоском подручју, уз поштовање природе и омогућавања одрживог коришћења природних ресурса.

4. Сви млади треба да имају приступ спортским капацитетима, укључујући и оне са инвалидитетом и осталим специјалним потребама.

5. Стручњаци који се баве планирањем, архитекте и менаџери спортских установа треба да добију обуку или стекну квалификације што би им омогућило да одговоре на потребе и захтеве младих.

#### Члан 9.

##### Ресурси

Владе треба да обезбеде одговарајућу подршку и ресурсе из расположивих јавних фондова којима би омогућили укључење и осталих партнера за постизање циљева и сврхе овог Манифеста.